

BANAAN

Een drama in tien aktes

door

Frank Robben

TONEELFONDS J. JANSSENS B.V.
Korte St. Annastraat 19 – 2000 ANTWERPEN
Tel: 0 33 66 44 00
E-mail: info@toneelfonds.be
Website: www.toneelfonds.be

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **BANAAN** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties, Facebook en eventuele andere publicaties de volledige titel(s) en naam van de oorspronkelijke auteur: **FRANK ROBBEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van Toneelfonds J. Janssens bv.

Wettelijk depot 2021/0220/007
ISBN 9789038515991

© 2022 Toneelfonds J. Janssens bv

www.toneelfonds.be
info@toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen.

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoeringen) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes. Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt! Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Aanvraag vergunning tot opvoering en Her-opvoering:

1. Aankoop van minimaal 6 tekstboekjes bij de uitgever.
2. Aanvraag en betaling opvoeringsrechten

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, Lees de voorwaarden op www.sabam.be.

Algemene voorwaarden zie www.toneelfonds.be.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

PERSONAGES

(3 dames - 3 heren)

MOEDER: Oudere vrouw

KIM: Oudere man (dode echtgenoot van Moeder, Vader van Gustav)

OLAV: Oudste zoon van Moeder (uit relatie met Karl)

GUSTAV: Jongste zoon van Moeder (uit relatie met Kim)

LIEF: Dochter en jongste kind van Moeder (uit relatie met Kenneth)

CINDY: Vriendin van Olav

AKTE I: De akte waarin alles en iedereen wordt voorgesteld

(Gustav op. Moeder, Olav, Lief, Cindy ergens op podium.)

(Tijdens het binnenkomen van het publiek speelt een gepast nummer e.g. 'seks verandert alles' van 'de mens')

GUSTAV: Ik heb een houten kop
en ogen als een haan
barst van verlangen
maar ik laat me zelden gaan
en bij de bakker laat ik alle taartjes staan
ik wil geen slagroom
ik wil enkel een banaan

MOEDER: Banaan!

OLAV: Banaan!

GUSTAV: 'k Heb geen geweten
en ik heb m'n ziel verkocht
ik ben een buitenaards afzichtelijk gedrocht
dat streeft en beeft in het aanzien van het vocht
maar elke nacht leg ik me gewillig in een bocht

LIEF: Banaan!

CINDY: Banaan!

GUSTAV: 'k Heb wel verstand
maar het is niet bijster veel
'k heb weinig tijd omdat ik hem slecht verdeel
de wereld pruttelt maar verdwijnt toch in mijn keel
ik drink hem zwart maar ik droom niet zelden geel

MOEDER: Banaan!

CINDY: Banaan!

GUSTAV: Het is niet duidelijk
wat ik nu zelf wil

neem ik een duik of sta ik beter stil
de aarde blijft toch altijd hard en bruin en kil
op een dag glijd ik vast uit over een schil

LIEF: Banaan!

OLAV: Banaan!

(Moeder komt op met banaan en winkeltas. Ze eet banaan. De Banana Boat Song (Harry Belafonte) zet aan. Olav komt op met een banaan (hij eet hem niet). Kim komt op met een banaan. Moeder neemt een pruim uit de winkeltas en geeft die aan Kim. Kim geeft de banaan aan moeder. Moeder eet banaan. Kim eet pruim. Gustav komt op met banaan. Moeder neemt nog een banaan uit de winkeltas en eet die. Lief komt op met een pruim. Kim haalt nog een banaan te voorschijn en geeft die aan lief. Lief geeft haar pruim aan kim. Kim eet pruim, lief eet banaan. Gustav kijkt Kim aan. Kim stapt achteruit tegen de muur. Gustav en Olav staan naast elkaar (rug naar publiek) en kijken Olav aan. Het toneel licht verengt tot een spot op Kim die uiteindelijk enkel nog zijn gezicht belicht. De rest van de scène is donker. Plots klinkt een schot. Bloed spat achter Kim op de wand. Alle licht valt uit. Enkele seconden volledige duisternis. Als het licht terug aan is, is Kim verdwenen, maar het bloed druipt nog langs de muur. Alsof er niets gebeurd is keren Olav en Gustav zich terug om naar het publiek. Cindy komt op met een pruim en geeft die aan Olav. Olav geeft zijn banaan aan Cindy. Olav eet pruim, Cindy eet banaan. Gustav eet zijn banaan. Iedereen (behalve Kim die weg is) gooit zijn bananenschillen en pruimenpitten in een glazen bokaal waarin al drie pruimenpitten zitten. Licht uit.)

(Gustav, Olav, Lief en Moeder staan op toneel)

LIEF: Dit is ons huis. Een rijtjeshuis in de Stationstraat. Twee slaapkamers, een woonkamer met keuken en een badkamer. Ik slaap op de zolder.

GUSTAV: We hebben een lange smalle tuin tot aan de spoorweg. Achter in de tuin staat een schuurtje met tuinspullen.

OLAV: Er staan aardappelen en rabarber in de tuin.

MOEDER: Ik maak rabarbergelei.

LIEF: (*Wijzend naar Moeder*) Dit is onze moeder.

LIEF + GUSTAV + OLAV: Wij houden van onze moeder.

MOEDER: Ik houd ook enorm van jullie. Jullie zijn mijn leven.

GUSTAV: (*Wijzend naar Olav*) Dit is mijn grote broer. Olav Gustavson. Half-Broer.

OLAV: Ik heb mijn vader nooit gekend. (*Wijzend naar Gustav*) Dit is mijn kleine broertje. Gustav Olavson. Half-Broer.

GUSTAV + OLAV: (*Wijzend naar Lief*) Dit ons zusje. Lief. Lief Nobel. Half-zus.

LIEF: Ik heb mijn vader nooit gekend.

GUSTAV: Ik zou willen dat ik mijn vader nooit gekend had.

LIEF: Ik heb Gustavs vader ook gekend. We hebben allemaal Gustavs vader gekend. Ik zou willen... Ik weet het niet.

MOEDER: Vaders? Half-Vaders. Karl, Olavs vader. Hij zei dat hij visser was. Hij stonk naar vis. Klein mannetje met ongewassen haren en een ruige baard. Hij was teder. Hij was innemend. Het hele café hing aan zijn lippen terwijl hij zijn levensverhaal vertelde. Hij hing aan mijn lippen. Hij was dronken toen we elkaar leerden kennen. Hij ontduchtede meteen toen ik hem vertelde dat ik zwanger was. Ik heb hem nooit meer gezien. Misschien was hij echt visser.

Kenneth. Kenneth Nobel. Liefs vader. Grote knappe man, lange blonde haren en een gitzwarte motor. Zwijgzaam en mysterieus. Ogen zo blauw als de meren in het noorden. Hij schreef gedichten. Ik begreep er niets van. Maar als er één man is waar ik echt van heb gehouden... Hij hield meer van zijn motor dan van ons. Een ziel als de zijne moest vrij zijn, zei hij. De lafaard. En dan Kim. Gustavs vader...

LIEF: K3.

ALLEN: Wat?

LIEF: Karl, Kim, Kenneth. Onze vaders zijn K3.

MOEDER: Kim vertrok naar een boorplatform in de Noordzee toen Gustav nog geen twee was. Hij kwam niet terug. Tot jaren later. Gustav was zeventien. Hij kon zich geen vader herinneren. Maar Kim bleef. Hij was nog het meest een vader. Ook voor Olav die

afstudeerde en in de dynamietfabriek aan de slag kon. Ook voor Lief. Ondanks haar puberende gedrag. Hij was een halfvader voor hen alle drie. Tot ...

LIEF: Ik was vijftien. Dan hoor je te puberen.

MOEDER: Ik heb geen geluk gehad met mannen.

LIEF: Ik was vijftien. Dan hoor je te puberen.

MOEDER: Ik heb geen geluk gehad met mannen.

OLAV: Of de mannen hadden geen geluk met jou, moeder.

GUSTAV: Olav!

MOEDER: Blijf je eten, Olav?

OLAV: Nee. Die van ons zal wel vreet voor mij gemaakt hebben. Ik kan toch moeilijk zeggen dat ze dat in de vuilbak moet gooien.

MOEDER: Ik heb hutsepot gemaakt.

OLAV: Dat is dan spijtig, moeder. (*glimlacht*) Spijtig voor mij.

GUSTAV: Ik moet nog weg. Maar ... Zou ik een potje mee mogen nemen. Jouw hutsepot is overheerlijk.

MOEDER: Tuurlijk, ik schep wat uit. (*Gaat naar de keuken*)

OLAV: Jij hebt een hekel aan hutsepot.

GUSTAV: Dat is niet waar.

OLAV: Zodra je thuis bent, gooi je het in de wc.

LIEF: Olav, laat hem met rust.

OLAV: Whatever. Ik ga naar huis voor die van ons weer gaat flippen. (*Gaat naar huis*)

LIEF: Blijf je echt niet eten?

GUSTAV: Ik lust geen hutsepot. En ik moet echt nog ergens heen.

LIEF: Waarheen?

GUSTAV: Dat zijn mijn zaken, zusje.

LIEF: Wow? Groot geheim? Heb je een vriendin? Nieuw werk? Of ga je gewoon naar de hoeren en mag ik dat niet weten?

GUSTAV: En wat als ik naar de hoeren zou gaan?

LIEF: Niks. Dat zijn jouw zaken.

GUSTAV: Precies. (*Moeder komt terug binnen met een potje hutsepot*)

LIEF: Gustav gaat naar de hoeren.

MOEDER: Lief! Pest je broer niet zo.

LIEF: En wat als het waar is, mama? *(Moeder kijkt Gustav ondervragend aan.)*

GUSTAV: Moeder. Ik ga niet naar de hoeren. Je weet hoe ik over prostitutie denk. Het is denigrerend, het is mensonwaardig. Het is een verderfelijke exploitatie van vrouwen die enkel mogelijk is omdat de positie van de vrouwen door het misplaatste superioriteitsgevoel van mannen steeds ondergeschikt is gehouden. Historische indoctrinatie van de vrouwelijke geest, bekrachtigd door bruto geweld tot de vrouwen niet meer wisten hoe sterk ze waren. Het is nog erger dan slavernij. Slaven waren nog vrij van geest. Vrouwen zijn op den duur gaan geloven dat ze minderwaardig waren en dat ze enkel geboren waren om mannen te dienen. Om mannen te plezieren. Ze hadden zelfs de vrijheid van gedachten verloren. Het doet me pijn om te zien dat de emancipatie die de laatste decades de goede weg leek uit te gaan, nu weer de kop wordt ingedrukt door walgelijke, onderontwikkelde mannen die zich beroepen op religie of geschiedenis. Het doet me pijn om te zien dat zoiets als prostitutie nog steeds bestaat.

MOEDER: Je hoeft niet te preken.

LIEF: Er zijn ook hoeren die er zelf voor kiezen om hoer te zijn.

GUSTAV: Indoctrinatie. Ze zijn zelf gaan geloven in de onzin die mannen hun vertellen. Ik hoop dat die vrouwen ooit gaan inzien dat ze voor zichzelf mogen denken. Dat ze sterk zijn. Dat ze mooi zijn, mooi van hart, mooi van ziel en zoveel sterker dan de primitieve beesten die wij mannen zijn.

LIEF: Er zullen er ook vast tussen zitten die seks gewoon leuk vinden. Die het niet erg vinden om met seks geld te verdienen.

MOEDER: Lief!

LIEF: Het is toch zo. Er zijn genoeg vrouwen die seks wel leuk vinden. De meesten. Ik vind seks ook leuk.

GUSTAV: Omdat de hedendaagse samenleving, de media, de sociale media jou vertellen dat je seks leuk MOET vinden.

LIEF: Je leeft in een illusie, Gustav. Je vergeet dat iedereen dierlijke behoeften heeft. Ook vrouwen. We willen allemaal seks.

MOEDER: Lief!

LIEF: Kom op, mama. Olav, Gustav en ik zouden hier niet zijn als jij geen behoeften had.

MOEDER: (*schamperlacht*) Dat had niets met behoeften te maken.

LIEF: En jij, Gustav, heb jij geen behoeften?

MOEDER: Hou erover op! Dit zijn geen gesprekken om aan de tafel te voeren. (*Lief zwijgt. Moeder geeft het potje hutsepot aan Gustav.*)

LIEF: Sorry. Sorry, Gustav. Nog een fijne avond. Geniet ervan.

GUSTAV: Dank je.

LIEF: En smakelijk. (*Gustav gaat naar huis.*)

MOEDER: Jij blijft toch eten?

LIEF: Tuurlijk, mama. Waar zou ik heengaan? Ik heb toch alleen maar jou?

AKTE II: De akte waarin duidelijk wordt hoe Olav over vrouwen denkt

(*Cindy veegt de kamer. Olav komt thuis.*)

OLAV: Cindy! (*Ploft in de zetel.*) Cindy! Ik ben thuis. (*Cindy laat de borstel vallen en snelt naar Olav. Ze geeft hem een blowjob (buiten beeld). Als het gebeurt is, staat ze op en veegt haar mond. Ritst broek dicht*) En? Wat krijg ik te eten?

CINDY: Ik heb stoofvlees gemaakt. Speciaal voor jou. Vers stoofvlees met bruin bier.

OLAV: Bier in stoofvlees? Bier is om te drinken, niet om te koken. Dat doet me eraan denken. Breng eens een pintje. (*Cindy snelt naar de keuken om bier te halen. Olav zet de tv op. Hij zapt tot hij een muziekgender vindt met een hiphop clip met halfnaakte kronkelende vrouwen. Cindy brengt een flesje bier. Olav neemt het aan.*) En mijn eten?

CINDY: Kom je niet aan tafel zitten?

OLAV: Mens! Je ziet toch dat ik bezig ben. Breng uw stoofvlees maar naar hier. Dan zal ik het eens proeven. (*Cindy weer naar de keuken. Olav zapt verder tot 'Top Gear'. Cindy komt terug met*

een bord stoofvlees.)

CINDY: Ik heb er lang aan gewerkt. Ik hoop dat je het lekker vindt. Zal ik er bij komen zitten?

OLAV: Nee, dat hoeft niet. Dit interesseert jou toch niet.

CINDY: Oké. *(Gaat terug naar haar borstel, raapt die op en veegt verder. Ze kijkt voorzichtig toe hoe Olav zijn eerste hap neemt.)*

OLAV: Cindy! *(Cindy snelt naar hem toe.)* Wat voor iets geef jij mij nu? Dit is nog erger dan die bocht van mijn moeder. Noem jij dat stoofvlees? Dit is niet te vreten. Dit lijken wel opgewarmde hondenbrokken.

CINDY: Ik heb gemaakt volgens het recept van mijn moeder. Met laurier.

OLAV: Die deed daar ook bier in zeker? *(Olav geeft het bord aan Cindy.)* Hier. Geef dat maar aan de kiekens. Dat moet ik niet hebben. *(Cindy neemt het bord en brengt het weg.)* Cindy! *(Cindy komt weer bij Olav.)* Nu heb ik wel zin gekregen in stoofvlees. *(Geeft briefje van 20 euro.)* Ga voor mij eens een friet stoofvlees halen in de frituur. Daar hebben ze tenminste echt stoofvlees.

CINDY: Met mayonaise?

OLAV: Ja. Maar niet op de friet. Anders mengt dat met mijn stoofvleessaas.

CINDY: Mag ik zelf ook iets nemen?

OLAV: Wat wil je dan? Een curryworst? Je hebt waarschijnlijk een hele pot van die bocht staan. Eet dat maar op.

CINDY: Ja, dat zal ik doen. *(Maakt aanstalten om te vertrekken.)*

OLAV: En zorg dat je snel terug bent. Ik heb honger.

CINDY: Ja, schat. *(vertrekt.)*

OLAV: Stomme kut! *(Zit nog in de zetel en spreekt het publiek toe.)* Vrouwen! Er zijn maar twee soorten vrouwen: Hoeren en Nonnen. En dan bedoel ik niet die echte nonnen. Dat zijn gewoon de hoeren van God. Of erger nog, want die doen het allemaal met elkaar in zo'n klooster. Of dachten ze dat ik dat niet door had? Olav Gustavson is niet intelligent. Ik was te lomp voor scholen en universiteiten. Maar over vrouwen moeten ze me niks leren. Hoeren en Nonnen. En met nonnen bedoel ik die frigide trutten. Je kent ze wel. Schrik voor seks. Schrik voor hun

eigen lichaam. Ze zeggen dat ze zich opsparen voor hun prins op het witte paard. Maar die prins zal nooit komen. Prinsen bestaan niet. En als ze bestaan zullen ze zeker niet van hun paard komen voor een frigide trut.

Vrouwen! Begrijp me niet verkeerd. Ik ben zo'n gast die denkt dat vrouwen minderwaardig zijn, die denkt dat vrouwen alleen maar dienen om mannen te dienen. Ik weet dat de mensen denken dat ik dat denk. Vooral als ze mij zien omgaan met Cindy. Maar dat is dus niet waar. Vrouwen zijn niet minderwaardig. Integendeel. Ze zijn allemaal slimmer dan ons. Sluwer. Wij mannen... Ons brein werkt maar half. We hebben evenveel hersens als vrouwen, maar meestal werken ze maar half, en soms helemaal niet. Dat ding in ons broek verlamt onze hersens. Vrouwen weten dat. Ze gebruiken dat. Ik zeg dat niet zomaar. Dat alle vrouwen hoeren zijn. Ze gebruiken hun lichaam om onze hersenen uit te schakelen. Hoe noem je iemand die haar lichaam gebruikt om iets te krijgen?

My point exactly!

En daarom, daarom, mannen. Daarom kunnen wij maar één ding doen. We moeten die vrouwen onder de knoet houden. We moeten ze laten denken dat ze ons niets kunnen maken. We moeten ze laten denken dat ze minderwaardig zijn. Ik ben daar niet trots op. Maar ik heb geen keuze. Het is zij of wij. Zij of ik. Zodra ze beseft wat ze met haar lichaam kan doen...

Mannen. Je moet een klootzak zijn, anders wordt uw vrouw een hoer. Dan pakt ze u bij uw ballen en ben je verloren.

Allee, dat is mijn filosofie.

Ik heb ons moeder bezig gezien. Met Kim, met Kenneth, met alle andere mannen die hier binnen en buiten liepen. En waarom? Om die mannen te vangen. Om ze aan haar te binden. Om het geld.

Ik weet het: Als ons moeder niet zo'n hoer geweest was, was ik nooit geboren. Misschien was dat wel beter geweest voor iedereen.

KIM: *(Komt op met bebloed overhemd)* En Lief? Is Lief ook een hoer?

OLAV: Jij moet zwijgen. Ten eerste omdat je dood bent. Je komt hier alleen spoken in mijn hoofd. Ten tweede omdat jij de laatste persoon bent die een oordeel moet vellen over...

KIM: Maar je zegt net dat alle vrouwen hoeren of nonnen zijn. Je kan moeilijk over je zus zeggen dat ze een non is.

OLAV: Hou je kop!

KIM: Je moeder is een hoer en je zus ... een frigide trut?

OLAV: Hou je kop! Jij hebt niet het recht om iets over mijn zus te zeggen. Mijn halfzus.

KIM: Halfzus. Halfhoer.

OLAV: Klootzak! Ga weg! *(Springt op en wil Kim naar de keel grijpen maar hij verstijfd als hij het bloed op diens hemd ziet.)*

KIM: Wie is de klootzak hier?

OLAV: Ik zou me nooit verlagen tot wat jij hebt gedaan.

KIM: Niet? Ik dacht dat je net zei dat ALLE vrouwen hoeren waren. *(Kim gaat weg. Olav briest na.)*

OLAV: *(tegen publiek)* Ik haat het dat hij mijn woorden steeds verdraait en tegen mij gebruikt. Alles wat ik zeg, geldt niet voor mijn broer en mijn zus. Wij zijn anders. Wij hebben dingen meegemaakt.

AKTE III: De wel heel korte akte waarin Gustav iets over zijn vader zegt

(Gustav op.)

GUSTAV: Kim Olavson is mijn vader. Hij kwam in mijn leven toen ik zestien was. Als je zestien bent, en nooit een vader gezien hebt, heb je geen vader meer nodig. Twee jaar later pleegde hij zelfmoord.

Meer wil ik daar niet over zeggen. *(af.)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneelfonds.be de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 bestellen@toneelfonds.be

 03 3664400

**TONEEL
FONDS** **ANSSSENS**
Voor de juiste keuze